

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра наук про здоров'я**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я В СИСТЕМІ ПОКРАЩЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ
ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Громадське здоров'я в системі покращення та відновлення здоров'я населення» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 227 Терапія та реабілітація освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія».

Розробники: Білак-Лукиничук В.Й. к. мед. н., доцент кафедри наук про здоров'я.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри наук про здоров'я

протокол № 16 від «27» червня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри Мар'яна ДУБ

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол № 12 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	4-й
Кількість модулів – 1	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3	8-й
	Лекції:
	20 год.
	Практичні (семінарські):
	-
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:
	24год.
Форма підсумкового контролю: усна/письмова (онлайн)	Самостійна робота:
	46 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Громадське здоров'я в системі покращення та відновлення здоров'я населення» для здобувачів вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я спеціальності 227 Терапія та реабілітації** освітньої програми «**Фізична терапія, ерготерапія**» за освітнім ступенем бакалавра відповідно до державних стандартів, встановлених освітньо-кваліфікаційною характеристикою та освітньо-професійною програмою «**Фізична терапія, ерготерапія**», є оволодіння необхідними знаннями, навичками і набуття компетентностей щодо дослідження, аналізу та оцінки показників здоров'я населення, організації, ресурсного забезпечення та діяльності системи охорони здоров'я, розробки з позицій доказової медицини рекомендацій з попередження і усунення шкідливого впливу чинників на здоров'я та з удосконалення організації медичної допомоги населенню і системи громадського здоров'я.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні:

- ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 04 Здатність працювати в команді.
- ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. - ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові):

- СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
- СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
- СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

Загальні компетентності (Професійний стандарт «Асистент фізичного терапевта»):

3.01 Здатність знаходити та обирати методи для комплексного підходу до розв'язання проблем та прийняття рішень

3.02 Здатність діяти на основі етичних міркувань, принципів і цінностей асистента фізичного терапевта

3.03 Здатність до професійної комунікації

3.05 Здатність спілкуватися іноземною мовою усно та письмово

Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій):

A3 Здатність надавати домедичну допомогу

B1 Здатність надавати консультації з питань фізичної терапії в межах своєї компетентності особам з руховими порушеннями, їхнім родичам, опікунам/законним представникам та особам, що доглядають

B2 Здатність надавати консультації іншим фахівцям з питань фізичної терапії

G1 Здатність забезпечити доступність послуг з фізичної терапії

G2 Здатність співпрацювати з зацікавленими сторонами з питань фізичної терапії

D2 Здатність розширювати функціональні можливості особи з руховим порушенням і сприяти дотриманню здорового способу життя

J1 Здатність удосконалювати якість надання послуг з фізичної терапії

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Громадське здоров'я в системі покращення та відновлення здоров'я населення» є опанування таких обов'язкових компонентів (ОК) освітньої програми (ОП):

ОК 4. Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики

ОК 10. Гігієна

ОК 18. Діагностика і моніторинг стану здоров'я

ОК 33. Теорії і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Громадське здоров'я в системі покращення та відновлення здоров'я населення», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.	ПР 01
Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії	ПР 04
Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.	ПР 08
Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.	ПР 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни **«Громадське здоров'я в системі покращення та відновлення здоров'я населення»**:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Розуміти та пояснити заходи та засоби зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання раціонального харчування й освітньої діяльності серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин щодо харчування та його впливу на здоров'я	ПР 01,
Планувати та створювати заходи по зміцненню та збереженню особистого та громадського здоров'я шляхом використання харчування й освітньої діяльності серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин щодо питань харчування	ПР 01
Оцінювати інформацію з різних джерел щодо ролі харчування та дієтотерапії у зміцненні та збереженні особистого та громадського здоров'я, відновлення здоров'я при патологічних процесах, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.	ПР 01, ПР 04
Спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними якостями тощо на теми здоров'я, здорового способу життя та харчування з дотриманням принципів етики	ПР 08, ПР 12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми і методи навчання

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни **«Громадське здоров'я в системі покращення та відновлення здоров'я населення»**: навчальні заняття (лекції, практичні заняття, консультації);

- самостійна робота студентів;
- робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет;
- контрольні заходи (поточне оцінювання, модульне оцінювання, підсумкове оцінювання).

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни «Дієтотерапія» використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з літературою (підручником, довідковою, науково-популярною, періодичною науковою і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи

глобальною мережею Інтернет; роботу з роздатковим матеріалом, написання есе, виконання тестових завдань та ін..

Метод викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостей (інтелектуальних, психологічних, моральноетичних тощо) студентів, наявних умов і часу, відведеному для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний метод (розповідь, лекція, пояснення, робота з роздатковим матеріалом, підручником, демонстрація та ін.), проблемний метод подачі навчального матеріалу, частковопошуковий або евристичний методи, коли викладач розділяє проблему на частини, студенти здійснюють окремі кроки щодо розв'язування підпроблем. Під час викладання навчального матеріалу лекції використовується мультимедійна презентація.

Перелік методів навчання, що використовуються у процесі вивчення дисципліни: За типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький;
- аналітичний; - індуктивний;
- дедуктивний.

За основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення; - закріплення; - перевірка.

За системним підходом: -

- стимулювання та мотивація; -
- контроль та самоконтроль.

За джерелами знань:

- словесні – розповідь, пояснення, лекція; - наочні – демонстрація, ілюстрація.

За рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання.

Використовуються сучасні інтерактивні форми навчання відповідно до теми заняття: мозковий штурм, дебати, робота в групах, обговорення ситуацій, рольові ігри тощо.

В період дистанційного навчання через вимушені обставини переважно використовуються електронні засоби навчання Google Workspace (Classroom, Gmail, Контакти, Календар, Meet) та MOODLE (e-learn.uzhnu.edu.ua).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- екзамен;
- тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, індивідуальне письмове опитування, тестовий контроль (I-II рівня) (письмовий та онлайн), вирішення типових практичних завдань.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота (теоретичні питання, тестові та практичні завдання)

Форма підсумкового семестрового контролю: усний/письмовий екзамен (стаціонарно чи онлайн) або екзамен (з використанням сайту електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»).

Навчальний матеріал дисципліни згрупований в 1 модулі. Освоєння навчального матеріалу проводиться упродовж одного семестру. Поточний модульний контроль проводиться шляхом опитування студентів під час занять, тестового контролю знань на заняттях, перевірки конспектів лекцій та домашніх завдань, аналізу відвідування та відробок. В ході поточного контролю, за усну відповідь студент отримує оцінку за національною чотирьох бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), яка потім переводиться у рейтингові бали.

При оцінюванні засвоєння матеріалу кожного заняття модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням прийнятих у ВНЗ та затверджених цикловою медичною комісією критеріїв оцінювання. **Оцінка «відмінно»** виставляється за умови, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує тестові і ситуаційні задачі, а також практичні завдання будь-якого рівня складності. **Оцінка «добре»** виставляється, якщо студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно і систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках. **Оцінка «задовільно»** ставиться студентові на основі знання всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно. **Оцінка «незадовільно»** виставляється у випадках, коли знання і уміння студента є нижчими за критерії задовільної оцінки.

У робочій програмі був застосований такий принцип конвертації традиційної системи оцінювання в бали (таблиця 1):

Таблиця 1

Конвертація традиційної системи оцінювання в бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали
«5»	10-8
«4»	7-5
«3»	4-2
«2»	1 (0 балів за знання та 1 бал – за присутність на занятті)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота											Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	СР	40	100
40 ¹										20		

T1, T2 ... – теми, СР – самостійна робота

¹ - відповідно до наступної таблиці «Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни»

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
1. Практичні (семінарські) заняття	10	40
1.1. Письмове чи онлайн тестування при тематичному оцінюванні	10	10*
1.2. Усна відповідь	10	10*
1.3. Вирішення задачі	1	10
1.4. Бліц-опитування	5	10*
2. Самостійна робота	2	20
3. Модульна контрольна робота	1	40
Разом		100

*- розраховується як середній бал за всі практичні

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру з дисципліни проводиться 1 модульна контрольна робота (МКР). Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів у межах окремого змістового модулю здійснюються за 100-бальною шкалою. МКР складається з вирішення тестових завдань, теоретичних питань та задачі. Розподіл балів за поточну успішність та за результат виконання МКР визначається таким чином: максимально 60 балів – поточний контроль; максимально 40 балів – МКР (таблиця 2).

До модульної контрольної оцінювання допускаються всі студенти. На виконання письмового компонента МКР відводиться до двох академічних годин.

В кожному варіанті є 2 теоретичні питання (додаток 1), 20 тестових завдань (приклад завдань - додаток 1.2) та 1 задача (приклад задачі – додаток 1.3). Правильна відповідь за кожний окремий тест оцінюється в 1 бал, за теоретичне питання – у 10 балів, за задачу – у 10 балів.

За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 40 балів (див. табл. 2).

Студент, який не з'явився на МКР з *поважної причини*, може пройти його у визначений кафедрою термін.

Таблиця 2

Шкала контролю модульної контрольної роботи

Показники	Бали
Письмова модульна контрольна робота:	0-40
- тестові завдання (за кожну правильну відповідь нараховується 1 бал)	0-20
- теоретичні питання (за кожну правильну відповідь нараховується 10 балів) - задача (за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали –загалом 10 балів)	0-10
	0-10
Загальна оцінка	0 - 40

Оцінювання самостійної роботи студентів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому модульному контролі.

Загальна кількість балів за всі види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 20 балів – в кожному змістовому модулі оцінюється написання конспекту (максимально 5 балів), підготовка мультимедійної презентації (максимально 5 балів) та одне завдання зі складання харчового раціону (максимально 10 балів) (таблиця 3-5). Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність. Самостійна та творча робота студентів передбачає ведення конспекту всіх тем та виконання 2 основних завдань, що підлягають оцінюванню:

1. підготовка мультимедійної презентації та представлення її на практичному занятті з наступним обговоренням на окремі підтеми теми: «Дієтотерапія при окремому захворюванні»;
2. складання харчового раціону з характеристикою хімічного складу, відповідністю енергозатратам, аналізом адекватності та формування рекомендацій/складання рекомендованого харчового раціону за отриманим завданням (на вибір)

Таблиця 3

Шкала оцінювання різних видів індивідуальної самостійної роботи

Вид індивідуальної самостійної роботи	Кількість балів
Написання конспекту	1-5
Підготовка мультимедійної презентації та представлення її на практичному занятті	1-10
Складання власного харчового раціону з характеристикою хімічного складу, відповідності енергозатратам, аналізом адекватності та формування рекомендацій	1-10
Складання рекомендованого харчового раціону за отриманим завданням	1-10

Таблиця 4

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів
(підготовка мультимедійної презентації)

Бали	Критерії оцінювання
8-10	Студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
5-7	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
3-4	Студент неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.
1-2	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, нерозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.

Таблиця 5

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів
(складання харчового раціону)

Бали	Критерії оцінювання
------	---------------------

8-10	Студент правильно складає харчовий раціон, вільно оперує поняттями, чітко пояснює всі складові та методи розрахунку, формулює аргументовані висновки та необхідні рекомендації
5-7	Загалом харчовий раціон побудований достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, підрахунку відсотків складових раціону, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю
3-4	Студент неповністю розкриває характеристику харчового раціону, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок
1-2	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, неохайне оформлення роботи

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді екзамену в кінці семестру і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового семестрового контролю становить 100 балів.

Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці 6.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі екзамену, що передбачено робочим навчальним планом.

Таблиця 6

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів	Оцінка ЄКТС	оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диф. залік	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
0-34	F		

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (самостійних завдань, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Відповідальний працівник деканату у відомості проти прізвища такого студента робить позначку «недопущений».

Якщо підсумкова модульна оцінка становить 60 і більше балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Вона може бути виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план) до початку екзаменаційної сесії, відразу після оголошення результатів останнього модульного контролю. При цьому присутність студента є обов'язковою. За наявності бажання підвищити рейтинг студент складає залік. Для підвищення позитивної оцінки надається одна спроба. Незалежно від того, чи студент складає залік у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись

виключно рівнем його знань, виявлених на заліку, тобто, виходячи із 100 балів, але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

У «Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті», що затверджено Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. вказано, що ключовою проблемою визначення рівня знань студентів під час проведення екзаменів та заліків є критерії оцінок. При цьому необхідно керуватися таким:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу; **оцінку «добре» (74-81 бал, С)** заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою; **оцінку «задовільно» (64-73 бали, D)** – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи і розвиток науки та навчальної дисципліни «Громадське здоров'я».
Тема 2. Основи біостатистики.
Тема 3. Комплексна оцінка здоров'я населення.
Тема 4. Методика вивчення та оцінка чинників, що впливають на здоров'я населення.
Тема 5. Основи епідеміології.
Тема 6. Епіднагляд у системі громадського здоров'я.
Тема 7. Медико-соціальні аспекти захворюваності населення.
Тема 8. Концепція найважливіших соціально значущих захворювань.
Тема 9. Промоція здоров'я та профілактика захворювань.
Тема 10. Етика в системі громадського здоров'я.
Модульна контрольна робота

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні семінарські	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
6-й семестр						
Тема 1. Теоретичні основи і розвиток науки та навчальної дисципліни «Громадське здоров'я».	9	2	-	2	-	5
Тема 2. Основи біостатистики.	9	2	-	2	-	5
Тема 3. Комплексна оцінка здоров'я населення.	9	2	-	2	-	5

Тема 4. Методика вивчення та оцінка чинників, що впливають на здоров'я населення.	12	2	-	4	-	5
Тема 5. Основи епідеміології.	7	2	-	2	-	5
Тема 6. Епіднадгляд у системі громадського здоров'я.	9	2	-	2	-	5
Тема 7. Медико-соціальні аспекти захворюваності населення.	9	2	-	2	-	4
Тема 8. Концепція найважливіших соціально значущих захворювань.	9	2	-	2	-	5
Тема 9. Промоція здоров'я та профілактика захворювань.	7	2	-	2	-	3
Тема 10. Етика в системі громадського здоров'я.	8	2		2		4
Модульна контрольна робота	2		-	2	-	
Разом за семестр	90	20		24		46

Теми лабораторних занять

№ п.п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Тема 1. Теоретичні основи і розвиток науки та навчальної дисципліни «Громадське здоров'я».	2
2.	Тема 2. Основи біостатистики.	2
3.	Тема 3. Комплексна оцінка здоров'я населення.	2
4.	Тема 4. Методика вивчення та оцінка чинників, що впливають на здоров'я населення.	4
5.	Тема 5. Основи епідеміології.	2
6.	Тема 6. Епіднадгляд у системі громадського здоров'я.	2
7.	Тема 7. Медико-соціальні аспекти захворюваності населення.	2
8.	Тема 8. Концепція найважливіших соціально значущих захворювань.	2
9.	Тема 9. Промоція здоров'я та профілактика захворювань.	2
10.	Тема 10. Етика в системі громадського здоров'я.	2
11.	Модульна контрольна робота	2
	ВСЬОГО	24

6.3. Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Кількість годин
		Денна
1.	Тема 1. Теоретичні основи і розвиток науки та навчальної дисципліни «Громадське здоров'я»: Дефініції навчальної дисципліни та предмета наукового дослідження в різних країнах світу. Етапи становлення та розвитку громадського здоров'я. Особливості розвитку дисципліни у світі та в Україні.	5

2.	Тема 2. Основи біостатистики: Історичні аспекти розвитку науки. Особливості становлення науки та навчальної дисципліни в Україні та світі.	5
3.	Тема 3. Комплексна оцінка здоров'я населення: Сучасні тенденції основних показників громадського здоров'я в Україні та світі.	5
4.	Тема 4. Методика вивчення та оцінка чинників, що впливають на здоров'я населення: Чинники, що обумовлюють стан здоров'я населення на початку ХХІ ст. Поняття екологічного здоров'я. Методика вивчення та оцінка показників смертності немовлят. Вплив міграції на демографічну ситуацію.	5
5.	Тема 5. Основи епідеміології: Характеристика методів та діагностика епідеміологічних досліджень.	5
6.	Тема 6. Епіднагляд у системі громадського здоров'я: Аналіз результатів епідеміологічних досліджень.	5
7.	Тема 7. Медико-соціальні аспекти захворюваності населення: Методика вивчення та оцінка показників захворюваності. Сучасні тенденції основних показників захворюваності населення в Україні та світі. Медико-соціальні проблеми інвалідності. Промоція здоров'я та профілактика захворювань. Фізичний розвиток як критерій оцінки стану здоров'я. Методи і засоби санітарної просвіти, найдоцільніші для активного формування здорового способу життя.	4
8.	Тема 8. Концепція найважливіших соціально значущих захворювань: Сучасні тенденції основних показників захворюваності населення в Україні та світі. Медико-соціальні проблеми інвалідності.	5
9.	Тема 9. Промоція здоров'я та профілактика захворювань: Промоція здоров'я та профілактика захворювань в умовах реформування системи ОЗ. Особливості профілактичних заходів для населення різних територій, вікових груп та при різних нозологічних станах.	3
10.	Тема 10. Етика в системі громадського здоров'я: Етичні проблеми в медицині. Етичні аспекти догляду за пацієнтами різного профілю.	3
	Всього годин	46

Примітка. Самостійна робота виконується студентом у вигляді конспекту згідно визначених завдань у навчальному зошиті з дисципліни

6.4. Індивідуальні завдання

Передбачені тільки в рамках самостійної роботи (описано вище)

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: фліп-чарт, мультимедійний проектор, комп'ютер (стаціонарний чи ноутбук), сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», програма Socrative, Kahoot та інші.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Біостатистика: підручник / [Грузева Т.С., Лехан В.М., Огнев В.А. та ін.] ; за заг. ред. Грузевої Т.С. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 384 с.
2. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. - Вид. 3 – Вінниця: «Нова книга», 2013. – 560 с.

3. Економічний аналіз використання ресурсів в системі охорони здоров'я / В.Д.Парій, Ю.М.Сафонов, Н.М. Захарова та ін. / За загальною редакцією професора В.Д. Парія /. Навч. посібн. – Житомир: «Полісся», 2015. – 148 с.
4. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by Roges Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karimand Chorh Chuan Tan. – Oxford University Press, 2017. – 1728 p.
5. Medical Statistics at a Glance Text and Workbook. Aviva Petria, Caroline Sabin. – WileyBlackwell, 2013. – 288 p.

Допоміжна

1. Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaid. - ELSEVIER., 2017. – 450 p.
2. Donaldson`s Essential Public Health, Fourth Edition. [Liam J. Donaldson](#), [Paul Rutter](#) – CRC Press, Taylor&Francis Group, 2017 – 374 p.
3. Jekel`s epidemiology, biostatistics, preventive medicine and public health. Fourth edition. DavidL. Katz, Joann G. Elmore, Dorothea M.G. Wild, Sean C. Lucan. – ELSEVIER., 2014. – 405 p.
4. Oxford Handbook of Public Health Practice, Fourth Edition. Charles Guest, Walter Ricciardi, Ichiro Kawachi, Iain Lang. – Oxford University Press, 2012. – 656 p.
5. Primer of Biostatistics, Seventh Edition. Stanton A. Glantz – McGraw-HillEducation, 2012. – 320 p.
6. Health economics: textbook. – Vinnytsia: Nova Knyga, 2010. – 112 p. 7. Альбом А., Норелл С. Введение в современнуюэпидемиологию. – Таллинн, 1996. – 122 с.
8. Біостатистика. – К.: Книга плюс; 2009. – 184 с. 9. **Гаркавенко С.С. Маркетинг: підруч. - К.: Лібра, 2002. – 712 с.**
10. Економіка охорони здоров'я: підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 288 с.
11. Епідеміологічні методи вивчення неінфекційних захворювань / В.М. Лехан, Ю.В. Вороненко, О.П. Максименко та ін. – Д.:АРТ-ПРЕС, 2004. – 184 с.
12. Збірник тестових завдань до державних випробувань з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я. Навч.посібник. – Вінниця: Нова книга, 2012 – 200 с.
13. Методи соціальної медицини / під ред. О.М. Очеретько, О.Г. Процек. – Вінниця: Тезис, 2007. – 410 с.
14. Населення України. Демографічний щорічник. – К.: Держкомстат України. (режим доступу: www.ukrstat.gov.ua).
15. Попченко Т.П. Реформування сфери охорони здоров'я в Україні: організаційне, нормативноправове та фінансово-економічне забезпечення. – К.: НІСД, 2012. – 96 с.
16. Посібник із соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – К.: «Здоров'я», 2002. – 359 с.
17. Програмні тестові питання з соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 316 с.
18. Соціальна медицина і організація охорони здоров'я (для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів України IV рівня акредитації. – К.: Книга плюс, 2010. – 328 с.
19. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2016 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ, 2017. – 516 с.

Інформаційні ресурси в мережі інтернет:

- Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int

- Европейская база данных «Здоровье для всех» www.euro.who.int/ru/home
- Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
- Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
- Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
- Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
- Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
- Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
- Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203> - Журнал British Medical Journal www.bmj.com
- Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com

Додаток 1

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)